

**Tallennus- ja
kokoelmayhteistyöryhmä
TAKO**

Hankesuunnitelma 2010

Hyväksytty TAKO-ryhmässä 19.1.2010

1. Tausta ja tavoitteet

Suomen kansallismuseo järjesti 23.1.2009 maakuntamuseoille ja valtakunnallisille erikoismuseoille kokoelmapolitiikkaa ja -yhteistyötä käsittelevän tilaisuuden, jossa käynnistettiin hanke, jonka tavoitteena on museoammatillisten museoiden avoin ja aktiivinen kokoelmayhteistyö sekä yhdessä sovittujen joustavan tallennustyönjaon toimeenpano. Hankkeen johtoryhmä (ks. kohta 5.1.) piti ensimmäisen kokouksensa 23.3.2009, jolloin se järjestäytyi ja otti nimekseen Tallennus- ja kokoelmayhteistyöryhmä TAKO.

Tavoitteina ovat:

- Ammatillisten museoiden kokoelmatyön kehittäminen selventämällä ja koordinoimalla niiden välistä työnjakoa. Rakennetaan museoiden välinen työnjakoa ja yhteistyömalli, ns. poolit. Toiminta perustuu vuorovaikutukseen ja parhaiden käytäntöjen jakamiseen. Poolien puitteissa toteutetaan valtakunnallisia nykydokumentointihankkeita.
- Yhteistyön tuloksena syntyy ns. Suomi-kokoelma. Kokoelma muodostuu yhteistyöhankkeissa syntyvästä uuskartunnasta, johon voidaan myöhemmin liittää vanhojen kokoelmien tallenteita soveltuvin osin.
- Kokoelmatyöskentelyn koordinoimisen saattaminen pysyväksi osaksi Museoviraston/Kansallismuseon toimintaa siten, että sille osoitetaan vastuuhenkilö, jonka tehtävä on ylläpitää työnjakoa ja verkostoa. Verkostoon osallistuvat museot nimeävät omat vastuuhenkilönsä.
- Suositus kulttuurihistoriallisten museoiden kokoelmapolitiikka-asiakirjojen rakenteesta ja sisällöstä. Toive on, että verkostoon osallistuvat museot noudattavat suositusta soveltuvin osin, jotta asiakirjat ovat vertailukelpoisia.
- Kulttuurihistoriallisten museoiden kokoelmapolitiikka-asiakirjojen tallentaminen Museoverkkoon
- Kirjallinen esitys koordinoituyhteistyön tavoitteista ja toimintatavoista.

Tavoitteena on monivuotinen jatkuva kokoelmayhteistyö, joka tekee mahdolliseksi kokoelmatyöskentelyn asiantuntijuuden jakamisen. Aihepiirejä ovat ainakin luetteloinnin kehittäminen, kokoelmien liikkuvuus, arvoluokitus ja poistopolitiikka. Työskentely on verkostomaista ja mukaantulo on vapaaehtoista. Hankkeen ensimmäinen vaihe päättyi tammikuussa 2010. Tässä hankesuunnitelmassa käsitellään vuotta 2010.

2. Hankkeen vaiheet ja tehtävät

Poolit perustetaan ja niiden työskentely käynnistyy vuonna 2010.

Dokumentointityö ja Suomi-kokoelman muodostaminen edellyttävät sitoutumista tietokantayhteistyöhön myöhemmin sovittavan järjestelmän puitteissa (SMOL, KDK tai jokin muu). Vuoden loppuun mennessä on ratkaistu, miten museoiden tietokannat ja Suomi-kokoelma-ajatus keskustelevat keskenään. Asiasanoitus on keskeinen väline ilmaistaessa mitkä museoiden esineet kuuluvat Suomi-kokoelmaan. Mitään museoita ei rajata ulkopuolelle sen käyttämän järjestelmän perusteella.

Lisäksi ryhdytään valmistelemaan suositusta kulttuurihistoriallisten museoiden kokoelmapolitiikka-asiakirjojen rakenteesta ja sisällöstä.

TAKO-ryhmä osallistuu Samdokin syyskokoukseen Ruotsissa.

Vuosi 2010

Poolien luominen ja vertaisyhteistyön käynnistäminen.
Suomi-kokoelman tietoteknisten edellytysten luominen.
Suositus kokoelmien liikkuvuuden lisäämisestä – pelisäännöt

Vuosi 2011

Nykydokumentointihanke tai useampia käynnistyy.
Kokoelmapolitiikka-asiakirjan suositus valmistuu.
Valtakunnallinen seminaari (mahdollisesti skandinaavisia luennoitsijoita mukana).

2012

Ensimmäiset nykydokumentointihankkeet päättyvät ja TAKO-yhteistyötä arvioidaan.
Esitys toiminnan koordinoinnista Kansallismuseon kautta.
Valtakunnallinen seminaari (mahdollisesti skandinaavisia luennoitsijoita mukana).

2013

Projekti jatkuu osana Museoviraston/Kansallismuseon vakinaista toimintaa.
Valtakunnallinen seminaari.

3. Hankkeen aikataulu

2010

19.1. TAKO-ryhmän kokous Mobiliassa

25.1. valtakunnallinen kokous Kansallismuseossa

TAKO-ryhmän esitys valtakunnalliseksi kokoelmayhteistyöksi
kyselytulosten esittely
poolityöskentelyn käynnistäminen

maaliskuu TAKO-ryhmän kokous Tammisaarella
Suomi-kokoelma
luetteloinnin ohjeistaminen
Kokoelmapolitiikkaohjeistuksen aloittaminen
esitys innovatiiviseksi hankkeeksi

huhti-toukokuu poolit kokoontuvat

1 – 2 kokousta syksyyn

Suomi-kokoelma
luetteloinnin ohjeistaminen
Kokoelmapolitiikkaohjeistuksen aloittaminen
tammikuun seminaarin valmistelu

2011 Seminaari

4. Rajaus

Toiminta on suunnattu kaikille museoammatillisesti hoidetuille kulttuurihistoriallisille museoille.

Hanke ei tuota työmenetelmäkuvauksia tai nykydokumentoinnin määritelmää. Poolit ratkaisevat ne tapauskohtaisesti itse.

5. Hankeorganisaatio ja resurssit

5.1 Rakenne ja tehtävä

Hankkeella on johtoryhmä, ns. TAKO-ryhmä, joka määrittelee tavoitteet ja suunnittelee hankkeen sekä valmistelee esityksen tallennustyönjaosta ja siihen liittyvästä verkostotoiminnasta.

TAKO-ryhmään kuuluvat

Teemu Ahola, Työväenmuseo Werstas
 Merja Heiskanen, Kuopion kulttuurihistoriallinen museo
 Tuula Kuusisalo, Tekniikan museo
 Kimmo Levä, Mobilia, vpj
 Dan Lindholm, Länsi-Uudenmaan maakuntamuseo
 Ritva Palo-oja, Tampereen museot
 Minna Sarantola-Weiss, Helsingin kaupunginmuseo, pj.
 Maarit Talamo-Kemiläinen, Turun museokeskus

Sihteereinä toimivat Risto Hakomäki ja Antti Metsänkylä Suomen kansallismuseosta.

Ryhmä voi halutessaan kutsua asiantuntijoita kokouksiinsa.

Tammikuussa 2009 valitun ryhmän kokoonpano tarkistetaan tammikuussa 2011.

5.2 Vastuut ja päätöksenteko

Hankevastaavat ovat Minna Sarantola-Weiss, Risto Hakomäki ja Antti Metsänkylä, jotka vastaavat projektin etenemisestä, aikataulusta ja tiedottamisesta. Kansallismuseon kokoelma- ja tutkimusyksikön yli-intendentti voisi olla hankevastaava, kun toiminta vakiintuu osaksi Museoviraston/Kansallismuseon toimintaa.

TAKO-ryhmän päätökset tehdään joko kokouksissa tai sähköpostitse.

TAKO-ryhmä raportoi valtakunnalliselle kokoukselle, Kansallismuseolle, Museoliitolle ja Opetusministeriölle.

5.3. Resurssit

Hankevastaavat ja TAKO-ryhmä osallistuvat hankkeeseen osana virkatyötään. Opetusministeriö on myöntänyt hankkeelle 15 000 euron erityisavustuksen vuodelle 2010. Avustuksesta voidaan maksaa TAKO-ryhmän ja poolien jäsenten

matkakustannukset. Avustus maksetaan Suomen museoliiton kautta. Kansallismuseon auditorio on maksutta käytössä. Kansallismuseosta on mahdollista saada käyttöön korkeakouluharjoittelijan työpanosta. Tavoitteena on, että toiminnalla on tulevaisuudessa Museoviraston budjetissa oma momentti, josta juoksevat kulut voidaan maksaa.

6. Laadun varmistus

6.1 Hankkeessa sovellettavat työmenetelmät ja ohjeet

Säännölliset TAKO-ryhmän kokoukset.
Valtakunnallinen kokous vuosittain.

6.2 Tulosten hyväksyminen

TAKO-ryhmä ja valtakunnallinen kokous.

6.3 Muutosten hallinta

TAKO-ryhmä tarkistaa hankesuunnitelmaa tarvittaessa.

6.4 Dokumentointi

Projektin sihteerit vastaavat materiaalien tallentamisesta Museoviraston virka-arkistoon paperimuodossa sekä sähköisesti.

6.5 Hankkeen riskien hallinta

Riski	Riskin hallinnan toimenpiteet
Hankkeen tulos ei vastaa siihen kohdistuvia odotuksia.	Tavoitteet on kirjattu selkeästi.
Hankkeen tulos ei vastaa Museoviraston, Museoliiton ja Opetusministeriön odotuksia.	Riittävä yhteydenpito Museovirastoon, Museoliittoon ja Opetusministeriöön. Pj ja sihteerit tapaavat Kansallismuseon ylijohdajan sekä Museoviraston pääjohtajan ja kehittämispäällikön.
Museokenttä ei sitoudu riittävästi.	Hankkeesta on hyötyä osallistujille. Riittävä tiedottaminen. Yhteiset seminaarit.
Hanke ei valmistu sovitussa aikataulussa	Tavoitteet ovat realistisia ja toteutettavissa suunnitellussa aikataulussa. Aikataulun pitävyys varmistetaan sillä, että projektivastaavat varaavat projektin käyttöön riittävästi työaikaa ja projektiin on mahdollisuus tarvittaessa resursoida myös lisää henkilötyötä.
Hankevastaavien pitkäaikainen sairausloma tai vaihtuminen	Johtoryhmän puheenjohtajalle ja sihteerille on nimetty varahenkilöt, joille tiedotetaan hankkeen kulusta. Kaikki hankkeeseen liittyvä materiaali tallennetaan

Museovirastoon.
----

7. Hankkeen sidos- ja intressiryhmien hallinta

Hankkeen tärkeimmät sidosryhmät ovat:

Kotimainen ammatillisesti hoidettujen kulttuurihistoriallisten museoiden kenttä
 Museovirasto ja Kansallismuseo
 Opetusministeriö
 Museoliitto
 Valtion taidemuseon Kehittäminen ja yhteiskuntasuhteet -yksikkö Kehys

Kansainvälisiä yhteistyökumppaneita ovat Samdok-sihteeristö (Ruotsi),
 Samtidsnett (Norja), Det Faglige Råd for Nyere Tids Kulturhistorie (Tanska)
 ja Collectingnet

Puheenjohtaja ja sihteerit ovat yhteydessä Museovirastoon, Opetusministeriöön ja Museoliittoon sekä KEHYKSEEN.

8. Tiedonvälitys ja hankkeen etenemisen seuraaminen

Puheenjohtaja kutsuu TAKO-ryhmän koolle sähköpostilla.

Sihteerit pitävät kokouksista muistiota, joka jaetaan johtoryhmän jäsenille sähköpostilla.

Hankesuunnitelma tallennetaan projektin kansioon Museoverkkoon <https://www.museoverkko.fi>, otsikko Tiedostot. Sinne tallennetaan myös projektissa syntyvät esitykset, raportit ja johtoryhmän kokousmuistiot sekä museoiden kokoelmapolitiikka-asiakirjat ja muu mahdollinen kokoelmien hoitoon liittyvä materiaali *best practice* -periaatteella. Tulevaisuudessa Museoverkossa on esillä myös nykydokumentointihankkeissa syntynyttä materiaalia.

Museoille lähetetään Museopostin kautta kaksi kertaa vuodessa sähköinen uutiskirje, jossa kerrotaan toiminnan etenemisestä ja pyydetään palautetta.

Vuosittain järjestetään valtakunnallinen kokous.

9. Hankkeen päättyminen

Hankkeen toinen vaihe päättyy tammikuussa 2011 järjestettävään kokoukseen. Kokouksessa esitellään konkreettiset ehdotukset jatkotoimiksi ja niiden aikatauluksi. TAKO-ryhmän kokoonpano päivitetään.

Hanke päättyy vuonna 2013, kun kokoelmatyöskentelyn koordinointi on saatu viralliseksi osaksi Museoviraston/Kansallismuseon ja museoiden toimintaa.